

2020-03-26

Ert Dnr: S2019/05353/FST

Vårt Dnr: dnr 12, u2020, er/6

Studieförbundens yttrande över promemorian ”Språkplikt - Deltagande i grundutbildning i svenska för rätt till försörjningsstöd”

Inledning

Studieförbunden har tagit del av remissen ”Språkplikt - Deltagande i grundutbildning i svenska för rätt till försörjningsstöd”. Studieförbunden är inte remissinstans men har valt att lämna synpunkter på delar av betänkandet.

4 Språkplikt – krav på att vid behov delta i grundutbildning i svenska för att ha rätt till försörjningsstöd

I promemorian föreslås att det i socialtjänstlagen införs ett tillägg om att det ingår i att stå till arbetsmarknadens förfogande att vid behov delta i grundutbildning i svenska.

Studieförbunden tar inte ställning i sakfrågan om språkplikt men vill understryka att om staten gör deltagande i grundläggande språkutbildning till en plikt måste detta rimligen kombineras med bättre möjligheter att få ta del av utbildning.

Studieförbunden är övertygade om att det absoluta flertalet individer som kommer till Sverige vill lära sig svenska och etablera sig på arbetsmarknaden. Just väntan på plats inom sfi upplevs av studieförbunden som ett betydande hinder för nyanländas språkinläring. Väntetiden för att påbörja en etableringsplan och få tillgång till sfi är ofta lång. Bristen på sfi-lärare kommer också att växa framöver. Av lärarna i svenska för invandrare har bara drygt 40 procent en lärarlegitimation med behörighet för sfi¹.

¹ Skolverket: Pedagogisk personal i skola och vuxenutbildning läsåret 2018/19, sidan 9

Studieförbunden ställer sig frågande till om kommunerna inom överskådlig framtid kommer att ha de förutsättningar som krävs för att tillgodose behovet av grundutbildning i svenska.

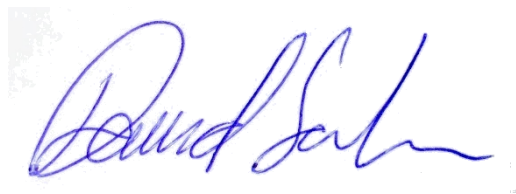
Studieförbunden möter dagligen personer som vill studera svenska (efter att ha tagit del av folkbildningens Svenska från dag ett eller Vardagssvenska för asylsökande) i väntan på sfi eller parallellt med sådana studier men har idag inte möjlighet att möta den här gruppens behov. Fanns ytterligare resurser skulle studieförbunden kunna erbjuda språkutbildning liknande Svenska från dag ett även för personer med uppehållstillstånd. Genom att använda studiecirkel som komplement till offentliga etableringsinsatser som sfi kan samhällsbehovet av grundutbildning i svenska bättre tillgodoses.

Studieförbunden föreslår att det tydliggörs att även språkstudier i studieförbundens regi (inom ramen för de uppsökande och motiverande insatserna för utrikes födda kvinnor eller svenska för föräldralediga) motsvarar grundutbildning i svenska.

En grupp som de tio studieförbunden ofta möter är kvinnor som skrivits ut ur sfi på grund av bristande progression. Genom studieförbundens uppsökande och motiverande insatser får dessa kvinnor en andra chans att lära sig svenska i ett sammanhang som erbjuder mer individanpassning, mindre grupper och mer handledning än vanlig sfi-undervisning.

Individer i denna målgrupp är många gånger i behov av försörjningsstöd för att klara vardagen. Det vore mycket olyckligt om kvinnor tvingades sluta i studieförbundens verksamhet (för att i stället påbörja grundläggande sfi) för att inte bli av med försörjningsstöd, när studieförbundens verksamhet är just en grundutbildning i svenska.

I promemorian nämns de riktade medlen från 2020 till studieförbunden för utbildning i svenska för föräldralediga. Detsamma som anförts ovan gäller självklart även denna verksamhet.

David Samuelsson
Generalsekreterare